

šejo na bistrim konjih, kadar vojsko komandirajo. Prosil je zato kralja Matjaša, naj mu divjo kobilu pokloni. Pripeljali so jo na debelem vozu domú. Ker pa prek Mure niso imeli mosta pa tudi ne takega velikega broda za tako bistro žival, so tedaj mogli kobilu do virov Mure gnati, da so na desno pobrežje Mure prišli, kraj kterega Verbovec stoji, sloni, čepi in leži.

Srečno pridejo s kobilu domú, in jo dobro redijo; eden priseženih mož je hodil vsaki teden po cukru v Gradec in po kafé v Terst, da je ljuba živalica se dobro redila.

Ali, kakor se Verbovčani in Verbovčanke postarajo, čeravno hroščovo salo (Speck) v majniku ližejo, da bi dolgo mladi ostali, tako je tudi kobilu začela ginjati. „Kaj je to, da mladih nima? — reče župan Zizakovič — kralj Matjaš nam ne bode druge dal, že slednjikrat nas je pisano gledal, ker smo prepozno prišli, — jaz in vsi Verbovčani smo sicer veseli tega zakasnjenja bili, ali Bogme — slava naša ne bode tako velika, kakor naših očakov, kteri so v babjem klancu Turke z otikami poklali.“

Nekega dne pride tuj človek v Verbovec. Pod pajzdiho je nesel dolgo cev, in ponoči je zmiraj gledal na zvezde. Podnevi pa je pod varoško lipo na trati ležal in sicer na lampi, in gledal v mišjo luknico.

Županova babica so pravili, da je černe šole dijak, in da je na lintvortu prijahal v varoš. Ta čuje, da bi Verbovčani iz svoje stare kobile radi mlado žrebe imeli. „Kaj mi daste pošteni „pürgarji“, ako Vam povem „künšt“, kako se kobilu zaplodi?“ Tako enega dneva ptujec reče županu.

Župan pokliče vse Verbovčane skupaj, in vsi mu nekaj obljubijo. Eden obljubi ogon repe, drugi ogon krompirja, tretji sto tikev ali buč, četerti pet korcov graha, gospodinje obljubijo mu napraviti cvertje iz gosjih jajc speči pogačo iz banaške pšenične moke, skuhati na lakat dolgo klobaso itd.

Ptujec reče: „Ženite kobile iz varoša do bližnje gošče.“ Storiyo tako. „Prinesite četiri tikve.“ — Prinesejo. „Odsekajte kobilu vse četiri noge do beder.“ — Odsekajo. „Nasadite jo na buče.“ — Nasadijo. „Sadaj pa malo čakajte. Jaz bodem strelil iz svojega pištola, — in pok, pok, pok zadoni po gošči. Iz bližnjega germa skoči zajec, in prestrašen beži proti Muri. Verbovčani, mislijo da je mlado žrebe, ktero je njihova kobilu iz buč izvalila, bežijo za njim in iz vsega glasa kričijo: „Cuze, cuze, cuzika, cuzika! ostani pri nas na Štajerskem in ne beži nazaj na Vogersko!“ Ali zajec ne čuje, marveč skoči v Muro in plava čez vodo na vogersko stran.

Tako niso imeli ne kobile ne žrebeta.

Kako so solni privilegium zgubili, bom drugikrat povedal, tudi od verbovskega gostovanja; saj še predpust ali fašenk dolgo terpi, pa tudi na pepelnico se še Verbovske lahko berejo.

Ozir v preteklo čase.

Kakošne so bile leta, ki so se pisale 58 v preteklih stoletjih.

Časnik „Schwäb. Merkur“ je nabral, kar je v starih bukvalih in časnikih zapisanega najdel od let, ki so se v pretečenih vekih pisale s številko 58, kakor naše letošnje leto. Se vé da vse to ni nič drugega kakor le berilo za kratek čas. Čujmo tedaj, kako je bilo v teh letih:

Leta 858 so bili veliki potresi.

Leta 958 so se narejali križi na platnénih oblačilih, ki so nekako posebno smerdeli. (?)

Leta 1058 so razsajale hude bolezni med ljudmi in živino, leto pa je bilo posebno rodovitno.

Leta 1158 je bila poletje velika vročina in suša, letina pa skor za vse dobra.

Leta 1258 je po zlo suhi zimi nastopila mokra spomlad, pa tudi poletje je tako deževalo, da je bila letina zlo slaba.

Leta 1356 je bila zima kaj huda; čez vse nemške dežele se je razširila kuga, ktera je najhuje razsajala od mesca vélikega serpana do božiča.

Leta 1458 je bilo sila véliko snega in ker je spomlad nagloma nastopilo južno vreme, so bile takrat hude povodnji; poletje je zlo deževalo in obilna mokrota je škodovala posebno terti; zato je vina tistega leta malo bilo in še to je bilo čvček; pozneje v jeseni je bilo lepo in suho vreme.

Leta 1558 je bilo gosenc vsake sorte na kupe; vroče poletje, čeravno je prineslo večkrat točo, je kuhalo grojzdje tako, da je bilo to leto posebna dobra vinska letina.

Leta 1658 je bil okoli novega leta tak mraz, da najstareji ljudje niso takega pomnili; skor vse vode so zamrzile, in večidel vsi mlini so obstali; tert in sadnega drevja je poseblo dokaj; popotniki so v globokem snegu obtičali; divje živine in ptičev je zmerznilo dokaj.

Leta 1758 je bilo poletje merzlo in mokro, vina je bilo malo.

Slovanski popotnik.

* Razun jugoslovanskih, v poslednjem slov. popotniku naštetih koledarjev za l. 1858 so prišli še naslednji serbski s cirilico natisnjeni na svitlo: Golišnjak. Véliko srbski kalendar. U novom Sadu. — Srbsko-národní Veliko-Bečkerečki kalendar. U Bečkereku. — Lasta, mali srbski kalendar. U Novom Sadu. — Ružica, u Novom Sadu. — Zimzelen, srbsko-národní kalendar. U Beču. — Vojvodjanin, srbsko-národní kalendar za god. 1858.

* Od nekega naberavca serbskih starin je dobil „Svetovid“ sledeče redkosti: Od Štefana I. tri novece; 2. od Uroša I. sedem različnih novecov; 3. od Štefana Dragutina en novec; 4. od Štefana Dušana 7 različnih novecov; 5. od cara Uroša 1 novec; 6. od kralja Vukašina 1 novec; 7. od kneza Lazara 2 noveca; 8. od Štefana Despota 1 novec; 9. od Gjüre Brankovića Despota 1 novec; 10. od Gjüre Balse, kneza v Draču (Ducis Dirrhachiensis) 1 novec. Poslednji od črnogorskega kneza je posebno redek. Cena vsacega teh novecov je 10 fl. srebra.

* V Varšavi je prišel prvi zvezek A. Mickievičevih pesim (liričnih) na svitlo. Cenzura je prav po milosti z njimi ravnala in je le tu in tam kaj prekrizala. S tem je Poljakom kaj ustregla, da jim ne bo treba več, se Mickievičevih pesim iz glave učiti, ktere so bile doslej ojstro prepovedane.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Zagreba K. Ž. 7. jan. — Naše mesto je obetalo še pred desetimi leti biti središče jugoslovanskega slovstva, al čedalje bolj se zopet razteka, kar se je bilo sčasoma steklo od mnogih strani tukaj. Zdi se mi naš Zagreb gnjezdo sokolov, kteri le tako dolgo v gnjezdu ostanejo, dokler jih stari hranijo. Tako nam je tudi letos sivi sokol „Neven“ zavolj pomanjkanja hrane in njegovanja tje na morske obale izferfetal! Zares težka rana za nas tukaj v Zagrebu! Al zakaj smo lastno dete mačehovali!

Prednost vendar, ktero ima Zagreb pred drugimi jugoslovanskimi mesti, je tukajšno národno kazališče (gledišče), in vsaki, kteri kazališčne naše zadeve pozna, mora radosten priznati, da se je dramatična Vila v njem tako udomaćila in ojačila, da se nam menda ni treba bati, da bi nam tudi ta sivi sokol pobegnil. Saj ima mnogo iskrenih gojiteljev, kteri so pripravni, ji vse za voljo učiniti, in